

kedvesebb Barátom! Amice Constantissime, Sincerissime et Dulcissime!« megszólításokkal czímezett leveleiben — és kinek haláláig hű barátjának nevezte magát: — örök rejtvény marad!

Közli: DR. RÉCSEY VIKTOR.

TOMPÁNAK EGY FIATALKORI VERSE.

Tompa legelső versét állítólag 1837-ben »Kandalló« czímmel Sárospatakon írta, mely néhány mással együtt a pataki coll. emlékkönyvében maradt meg. Az első költeménye, mely nyomtatásban megjelent, az »*Alkonyatkor*« czimű verse volt, mely az »*Athenaeum*« 1841. jun. 29-ki számában látott napvilágot, s nem a »*Mohos váromladékon*« czimű románcz, mint azt Szász Károly T. életrajzában (*összes költeményei* I. köt.) említi. Mert e költemény, az »*Athenaeum*« jul. 1. számában jelent meg.

1841-ben Fáy Ferencz a sárospataki collegium gondnoka a debreczeni váltótörvényszék elnökévé nevezetvén ki, a sárospataki tanulóifjuság egy kis emlékfüzetet adott ki tiszteletére következő czímmel: *Hálaemlék, mellyet Méltóságos Fái Fáy Ferencz úrnak, a debreczeni váltótörvényszék Elnökének tiszteletére hű gondnoki atyáskodásáért szentele a sárospataki tanuló-ifjuság. Sárospatakon, 1841.*

E 11 negyedréttű lapból álló füzetben *Miskolczy Mihály* hittudom. hallgató, *Tompa Mihály* bölcselked. hallg., *Sebők Károly* hittudom. hallgató és *Nagy Ábrahám* hittud. hallgató írtak bucsuzó verset Fáyhoz, a ki

. . . legnemesebb gyönyörét a Pimpla' vidékén
Muzsasereg köriben keresé, s föllelte Patakban,
Serkentvén szeliden a gyöngyéd érzetü keblét;

írja Miskolczy Mihály versében, s kívánja,

Hogy mit benne Patak' Múzsája veszite el, azt a
Testvér Debreczen' Astraeája találja föl, egy bölcs
És hű buzgalmú intézőt a közügyekben.

Tompa költeménye e füzetnek 5—7 lapját foglalja el s Miskolczy verse után következik. Sem összes költeményei közé nincs fölvéve, sem másutt nem jelent meg; ezért nem fölösleges dolog, ennek közzététele:

Zugó viharral küzdő oceán'
Hullámit, és a felhevült kebel'
Érzelmít, mellyben öröm s szomor
Csatára kelt; életvalón ki tudná
Élettelen lapra átönteni?
Nagy Férfiu! mig ajkaink meleg

Hálát rebegnek, és öröm ragyog
Szemünkben; szívünk elszorul . . .
Arczunkra hullanak búcsukönyeink,
S az érzemény' csodás vegyülete,
Tördelt szavakban ömled ez feléd.

A gyors idő fut; s mint sebes folyam
Ragadja a part' lenge fűveit,
Elhordja napjainkat; és ki azt
Munkátlanul letűnni engedé,
Mint könnyü sajkaút a mérhetlen
Víz' tükörén, elmulik nyomtalan,
S a sír göröngyeit nem éli túl;
De tettek által halhatatlanul
Ám a derék, s nevét kivíja rénye
A bús feledség éj' homályibul,
Miként a fénykirály habokba száll,
De életővilágot még sokáig
A bérczek' ormain ragyogva hint.

Márványt emel a hála s tisztelet
Annak, ki a közügy' javára élt.
Hű Gondnokunk! sok üdves tetteidnek
Illy nagyszerű emléke iskolánk,
Mert két tized — lankadni nem tudó
Atyáskodásod tanuja — tünt el
Felette; mellyben jelszavad vala:
— Követve szép lelked' sugallatát —
»Díszét javát munkálni ennek, és
Mi ezt emelje, létesíteni.«
Emlék ez, és dicsőbb mint a hideg kő,
Melly holt betűkkel érzéketlen áll,
S bár sorsod int és elszakaszt körünkből,
Szívünkben élni fogsz örökre, s abból
Mély tisztelet s hő hála leng utánad,
S csak végütésekor hal el vele.
És most az elválás' bús perczein,
Fogadd közös hálánk atyáskodó
Buzgalmidért, miket tanúsítál
Intézetünk körül; s hogy ápolád
A tudomány szelid virányait:
Oh! ezt méltányolni a jó király,
Hazánk atyja is kegyes vala.
Hálánk csak egyszerű virágfűzér;
Mellyet számodra tisztelet kötöz;
Csak gyenge sugár a hő láng helyett,
Melly szívünk' oltárán lobog feléd.
Mert a kebel' tolmácsa: nyelv s ajak

Szavakban olly szegény, s elégtelen
 Hűn visszaadni annak érzetét.
 De szólnak könyeink a mellyeken át
 Tükröznek a sziv' hő indulati,
 Tiszták ezek, mint a forrás, miből
 Fakadnak bús szemünk' pilláira.
 Sirunk — mert távozol nemtőnk! — de menj!
 Kísérjen áldásunk örökre — !
 Menj! készen új pályád, a mellyre már
 Régen utat törének érdemid;
 S miként bátran röpül a nap felé,
 A bérczeken lakó királyi sas,
 Lépj a dicsőség fényfokán magasbra.
 S légy mindenütt a jóügy' bajnoka;
 Mellyért legyen jutalmad: jó királyunk'
 Magas kegyelme, és a hon meleg
 Hálája, és az édes öntudat.
 Tisztán ragyogjon még sok éveken át
 Feletted, a boldogság nyílt ege.
 Találj lelkes nőddel boldogító
 Gyönyört, jeles reményű magzatodban;
 Kit képezhess erényid' nyomán,
 Ki örökölje szép erényidet.
 Ugy folyjon élted, mint a rét' ölen,
 Vésztől zavartalan kies folyam,
 Melly partain virágokat nevel,
 S jótékonyan árasztva csöppjeit,
 Körülte minden díszlik és virul.

Szerény Fáynk! fájdalmasan bucsúzunk
 Tőled, kit olly szeretve tisztelénk;
 De él reményünk: hogy ha elszakadsz is,
 Jó szivedtől feledve nem leszünk,
 S gyakorta feltünendik képzetedben,
 A tégedet hálásan tisztelő
 És vérző szivvel elváló Patak! —

Tompa Mihály,
 bölcselked. hallg.

Közli HELLEBRANT ÁRPÁD.

